

El totxo passa la primera factura

Irlanda no serà com Portugal. Els electors irlandesos, a diferència d'allò que han fet els portuguesos amb el seu president, estan disposats a castigar el seu govern per la mala gestió de la crisi econòmica; si més no, això assenyalen els sondatges. Portugal forma part, com Irlanda, del club dels anomenats PIIGS, acrònim que en anglès sona com el mot *pigs* –'porcs'– i que es forma amb les inicials dels països europeus més carregats de deutes, entre els quals s'inclouen també Itàlia, Grècia i Espanya. Amb tot, el 22 de gener passat el president de Portugal, Aníbal Cavaco Silva fou reelegit còmodament a la primera volta, malgrat l'amenaça del rescat econòmic per part del Fons Monetari Internacional (FMI) i la Unió Europea (UE) que planava sobre aquest país. Tanmateix, és cert que les eleccions portugueses no eren legislatives, sinó presidencials, de manera que no hi havia en joc el càrrec del primer ministre, José Socrates, responsable, com a cap de govern, de la gestió de la crisi.

A Irlanda, però, les coses han anat d'una manera diferent. El primer ministre –*taoiseach*, en irlandès–, Brian Cowen, va haver de convocar eleccions anticipades perquè el dia 23 de gener el Partit Verd, el seu soci de govern, va anunciar que abandonava la coalició. Els verds no van acceptar la proposta del primer ministre d'aprovar primer els pressupostos del 2011 i després anar a les urnes, el mes de març. El resultat de tot plegat és que aquest divendres 25 de febrer els irlandesos són cridats a les urnes per a escollir els 165 *Teachta Dála* (TD), o diputats, que formen el Dáil Éireann, el parlament irlandès.

La ruptura de la coalició ha estat un cop molt fort per al Fianna Fáil. Cowen va anunciar que no es tornaria a presentar a les eleccions i, a més, ha deixat el lideratge de la formació a Micheál Martin. Les darreres enquestes, com

A Irlanda hi haurà eleccions el dia 25 de febrer. La mala gestió de la crisi econòmica podria apartar del poder el Fianna Fáil, que hi governa des de l'any 1997. Una coalició entre conservadors i socialistes es perfila com a nou govern.

ara la que va publicar el diari *The Sunday Business Post* el 13 de febrer, indiquen que el Fianna Fáil tindrà una ensopegada històrica i quedarà relegat a la tercera posició. El Fianna Fáil governa Irlanda des de l'any 1987, amb només una interrupció en el període del 1994 al 1997. A més, d'ençà del seu primer govern, l'any 1932, ha estat al poder durant 61 anys dels darrers 79, cosa que el converteix en el segon partit amb més èxit electoral de l'Europa contemporània, només superat pel Partit Socialdemòcrata Suec.

La caiguda en la intenció de vot del Fianna Fáil té una motivació clara. Segons que assenyalava el diari *The Belfast Telegraph* el dia 1 de febrer, una gran part de l'electorat culpa el partit del primer ministre de la recessió i de la crisi que ha portat el govern a haver d'acceptar el rescat de l'FMI i de la UE. A més, segons aquest diari, la majoria dels irlandesos veuen vincles entre aquest partit i l'anomenat *cercle daurat* que conformen les constructores, les immobiliàries i els bancs. En aquest

Imatge d'una manifestació contra la decisió

sentit, el Fianna Fáil ha sortit molt perjudicat d'unes informacions aparegudes a principi d'any, que revelaven que el primer ministre, Brian Cowen, s'havia reunit amb el cap de l'Anglo Irish Bank, Sean Fitzpatrick, en un luxós camp de golf. Segons el *Belfast Telegraph* això va desfermar tota mena de rumors sobre el lligam entre el govern i els bancs i les constructores.

Segui com vulgui, una de les patacades més fortes que va rebre el govern del Fianna Fáil va ser l'editorial que va publicar el diari *The Irish Times*, el més important d'Irlanda, el 19 de novembre de l'any passat. En aquest editorial, titulat "Va ser per això?", el diari es demanava si el rescat de l'FMI i la UE era el motiu pel qual havien mort els herois del 1916, un fet històric amb molt simbolisme per a la majoria dels irlandesos. El 1916 l'exèrcit britànic va esclafar amb molta brutalitat els rebels independentistes que des del Dilluns de Pasqua d'aquell any s'havien fet forts en alguns dels edificis més emblemàtics de Dublín, la capital, princi-

del govern d'acceptar el pla de rescat de l'FMI i la UE, a Dublín, a final de novembre del 2010.

palment a l'oficina central de Correus, la GPO. Aquells fets van donar peu a una embranzida del republicanisme irlandès que, pocs anys després, convertí el país en un estat lliure. D'aquí ve que l'editorial de l'*Irish Times*, que tocava la fibra sensible, tingués una gran repercussió. A grans trets, el diari criticava el govern per haver regalat a la Unió Europea i al Banc Central Europeu la sobirania que tant havia costat d'aconseguir de l'imperi Britànic. “La ignominiosa veritat d'aquesta situació és que aquesta vegada no ens han pres la sobirania, sinó que l'hem malmenada nosaltres mateixos”, es queixava *The Irish Times*, que en culpava el govern del Fianna Fáil.

L'hora del Fine Gael. La davallada del Fianna Fáil ha afavorit el partit conservador irlandès, el Fine Gael, que aspira a convertir-se en la primera força política després de les eleccions del 25 de febrer. De fet, l'enquesta publicada pel *Sunday Business Post* el dia 13 de febrer li atorga el 38% dels vots, davant

del Labour Party –amb el 20%– i del Fianna Fáil –amb el 15%. El Fine Gael pretén ocupar una posició dominant en la política irlandesa després d'uns quants anys –sobretot el decenni pas-

sat– de resultats més aviat pobres. Durant tota la seva història, el Fine Gael mai no ha obtingut un resultat prou bo per a governar tot sol, de manera que sempre ha hagut de fer coalició. La darrera vegada fou del 1994 al 1997, quan el Fine Gael va formar govern amb el Partit Laborista i l'Esquerra Democràtica. En aquest sentit, hi ha la possibilitat que la coalició amb els laboristes es reproduïxi després de les eleccions del 25 de febrer. Ho va afirmar Eamon Gilmore, líder del Partit Laborista, en unes declaracions recollides per l'agència Reuters l'1 de febrer. Ara bé, el substitut de Brian Cowen i actual líder del Fianna Fáil, Micheál Martin, també va declarar –segons que recollia la cadena de ràdio i televisió pública irlandesa, RTE– que estava disposat a donar suport a un govern en minoria del Fine Gael si es comprometia a aplicar el pla econòmic quadriennal posat en pràctica pel govern els darrers mesos per a sortir de la crisi.

De moment, el Fine Gael ha anunciat que si arriba al poder canviarà algunes de les mesures preses pel govern de Cowen, com ara la reducció del salari mínim. Així mateix, les diferències entre els plans econòmics del Fine Gael i el seu possible soci, el Partit Laborista, també són palpables, com assenyalava el diari *The Irish Independent* el 14 de febrer. Entre més coses, els conservadors tenen intenció d'incentivar la jubilació voluntària de 30.000 funcionaris

Enfrontament per la llengua

L'estat de la llengua irlandesa també ha entrat en campanya electoral. Michaél Martin, líder del Fianna Fáil, ha criticat la intenció del Fine Gael d'abolir el requisit del coneixement de l'irlandès per a obtenir el Leaving Certificate, equivalent al graduat en educació secundària. Segons Martin, la política del Fine Gael en aquest sentit podria fer miques tot el progrés aconseguit aquestes darreres dècades. “Nosaltres donem suport a mantenir l'obligatorietat de l'irlandès per a obtenir el Leaving Certificate. És una part central de la nostra herència cultural i ara n'hi ha una tremenda renaixença a les ciutats, amb gent jove que s'apunta a les escoles d'irlandès”, va declarar Martin a l'*Irish Independent* el 14 de febrer. En aquest sentit, el líder del Fianna Fail va trobar “fantàstic” que es fes un debat en irlandès per TG4, la televisió pública emesa íntegrament en aquesta llengua. El debat entre els tres líders principals, Martin, Kenny i Gilmore, es va enregistrar el 16 de febrer al matí i va ser emès a les 7 del vespre en diferit, després de posar-hi subtítols en anglès.

Candidats

FIANNA FÁIL

Micheál Martin

50 anys

Líder del **Fianna Fáil** des del 26 de gener proppassat. Ministre d'Afers Estrangers al govern anterior i tres vegades ministre en governs precedents. Diputat des del 1989.

FINE GAEL

Enda Kenny

59 anys

Líder del **Fine Gael** des del juny del 2002. Ex-ministre de Comerç i Turisme (1994-1997) i de Joventut (1986-1987). Diputat des del 1997.

THE LABOUR PARTY

Eamon Gilmore

55 anys

Líder del **Partit Laborista** des del setembre del 2007. Ministre d'estat al Departament de la Marina (1994-1997). Diputat des del 1989.

THE GREEN PARTY

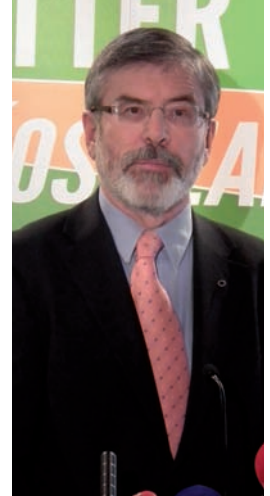

John Gormley

51 anys

Líder dels **Verds** des del juliol del 2007. Ministre de Medi al govern anterior. Diputat des del 1997.

SINN FÉIN

Gerry Adams

62 anys

Líder del **Sinn Féin** des del 1983. Diputat al parlament de Westminster des del 1997 i a l'Assemblea d'Irlanda del Nord des del 1998.

públics, una xifra que els laboristes reuedeixen fins a 18.000. Això a banda, un dels moviments importants que ha fet el Fine Gael durant la campanya electoral ha estat d'intentar canviar els termes del rescat europeu. Amb aquest objectiu, la setmana passada Enda Kenny, líder del Fine Gael, va anar a Berlín per a entrevistar-se amb la cancellera alemanya, Angela Merkel, i plantejar-li la necessitat de renegociar el rescat.

Sigui com sigui, les enquestes indiquen que Irlanda és a les portes d'un canvi de govern històric, amb el Fine Gael al poder i el Fianna Fáil relegat a la tercera posició. Alguns analistes irlandesos, com Fionnan Sheahan, cap de política de l'*Irish Independent*, consideren realista que el Fine Gael obtingui almenys el 35% dels vots. Segons Sheahan, a més, si aquest partit obté el 38% que li atorguen les darreres enquestes, estarà per-

fectament legitimat per a formar govern tot sol. Sobrepasar el 40% significaria assolir una majoria absoluta que el Fine Gael no ha tingut mai i que el seu principal rival, el Fianna Fail, no obté des del 1977. Sigui com vulgui, les enquestes deixen molt clar que el Fianna Fáil no podrà repetir govern. Principalment, per culpa de la crisi del totxo.

Xevi Camprubi

Gerry Adams deixa plantat Westminster

La decisió de Gerry Adams, líder del Sinn Féin, de presentar-se a les eleccions a la República d'Irlanda ha suscitat controvèrsia. El Sinn Féin és la segona força política a Irlanda del Nord, però a la república és la més petita amb representació parlamentària, si més no fins ara, perquè les enquestes indiquen que passarà del 7% dels vots al 10%, i superarà el Partit Verd. Per a poder presentar-se a les eleccions irlandeses, Adams ha hagut de renunciar a l'acta de diputat a l'Assemblea d'Irlanda del Nord i també a la de Westminster, el parlament britànic, a Londres. El problema és que Westminster no preveu la possibilitat que un diputat pugui plegar voluntàriament abans d'acabar la legislatura si no és acceptant, com

mana la tradició, el càrrec de Crown Steward and Bailif of the Manor of Northstead, que té una retribució econòmica de la Corona. Adams va presentar la renúncia el passat mes de gener sense acceptar el càrrec del Manor of Northstead, cosa que va aixecar molta polèmica a Westminster. El portaveu del DUP, el principal partit a Irlanda del Nord, va criticar Adams, dient que per a ell significava un problema acceptar un càrrec que comporta rebre diners de la Corona, mentre que ha estat tots aquests anys cobrant dels contribuents britànics pel fet de ser diputat a Westminster. El primer ministre britànic, David Cameron, va tancar la polèmica assegurant que havia acceptat el càrrec, tot i que Adams continua dient que no ho ha fet.